

KEMENESALJA

VEGYES TARTALMU FÜGGETLEN LAP

Magyarország minden részére
 Budapesti I. sz. Utca 10. sz. Hely. Hely.
 korona, negyedévre 2 korona.
 Levél azim az évszabontól 20 fill.

Alapítványos
 DINKREVE NÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nándor könyvnyomdája Celldömölkör
 ide intézendők a szellemi részt illető közlemény-
 hirdetések és mindenemű pénzüllötkek.

Séta-park.

Reflexiók Göttmann Bódog cikkére.

A történelem végiglapozásakor első pillanatra az az impresszió támad bennünk, hogy a mult csupán végnéki és szakadatlan háboruskodásból áll s hogy a harcosok mást sem tettek, mint folytonosan masiroztak, öltek és gyilkoltak. Alaposan tévedünk, ha ily felleléseknek csak helyet is adunk.

Eltekintve a szellemi munkától, mely — tudvalevő — az idegrendszerre kártékony hatást gyakorol, a fizikai foglalkozás is megköveteli a kimerült tagok megpihentetését.

Ez oknál fogva tisztában kell lennünk azzal, hogy a harcosnak, aki kisebb-nagyobb megszakítással napokig, hetekig viaskodott, alkalom is adatott a pihenésre és üdülésre.

Tovább kell mennünk ennél is.

A klasszikus ókorban, midőn a művészet és tudomány oly hihetetlen magas színvonalon állott, a testápolás, az erőfejlesztés a gyermeknevelési rendszernek legegyszerűbb, legelengedhetlenebb kelleke volt. Különös súlyt helyeztek az egészséges generáció nevelésére, mi végből a szülők örömmel látták, ha gyermekeik a szabad természet olén pajzánkodtak, erdőkre kirándulásokat tettek; az egészség érdekében elnézték még azt is, ami egyébként kárhóztatandó, hogy fiuk a madárfészkek kirablására a fákat is megmászták.

A pihenés és üdülés szüksége nem tradícióként maradt reánk őseinktől, nem is örök életű elvnek kell tekintennünk, hanem azt olybá vennünk, mint természetalkotta törvényt.

Ez nem csupán az én nézetem, de vallja a modern paedagogia, a tanári és tanítói testület összesége.

A növendékek részére rendezett majálisok az egészség reparálását célozzák. Sajnos, az iskolai foglalkoztatás kevés időt és alkalmat nyújt erre tanulóinknak, de arra nyerek a nagy szünidőt, hogy azt ki-ki kimerült és meg-

rongált egészségének helyreállítására fordítsa.

A tehetségesebb szülők gyermekeit az ozondu tengermellékére vagy klimatikus üdülőhelyre viszik, mások falura vagy tanyára küldik őket s csak azok szorítottatnak az otthon környéki üdülésre, akiket az anyagi lehetőség hiánya erre kényszerít.

A városi levegő, minthogy szűk házsorok közé van szorítva és mert porral, füsttel, gázakkal stb. van telítve, egészségtelen, ellentétben ama vidékek levegőjével, ahol szabadon, szellő szárnyán száll az erdők és mezők virágainak illata s nélküli azon káros anyagokat, mik a kocsit porából vegyülnek közé vagy a gyárak kéményein át jutnak bele.

Nagyobb városok ligeteit, annak pázsitját vasárnaponként munkáshad lepi el. Nem szórakozásból keresik e helyet, hanem egészségük fentartásának ösztöne űzi őket ide.

Mindeme jelenségek amellett szólnak, hogy a testi szervezet épségben tartása szoros összefüggésben van a természetes vagy mesterséges uton létesített üdülőhelyvel.

Göttmann Bódog mult heti cikke megerősített engem az eddig iránta táplált jóvéleményemben.

Eddig úgy ismertem őt, aki a közjó érdekében párhuzamosan tevékenységet fejt ki, aki önzetlenül fáradozik azért, hogy munkásságával másoknak hasznára váljék. Ismertem őt úgy, mint a fák és virágok odaadó ápolóját, mint a madárkák és állatok védnökét s most új köntösből mutatkozik előtünk, melyben embertársai, főként a gyermekek iránti jószívűségének ad kifejezést.

Azt kell hinnem, hogy nem is katona ő, kinek hivatása, ha kell, a harc, hanem egy nemesszívű filantrop, kinek szívéből csak akkor kél megéledt érzés, ha embertársai érdekében

teljesített jótéteményeinek számát szaporítani tudja.

A japán-park eszméje kizárólag és elvitázhatatlanul az ő tulajdona s ha az eszmét a megvalósulás követi, az érdem is csupán az egyedül az övé lesz.

Vannak férfiak, akik ez önzellen fáradozás felett mosolyognak, pedig sokkal is komolyabbnak kell vennünk az az ő tevékenységét, mint azokét, kik istenjövöltából juttatott vagyonból áldoznak a jótékonykodás oltárán. Ez sem kicsinylendő cselekedet, de valóban erkölcsi alapja az érdektelen, csupán a sziv sugalta tetteknek van.

Az ő cikke mint kürtészó járta át a várost, felhíván a közönséget, hogy pénzbeli adományokkal támogassa őt törekvésében.

És nem hangzott el hiába, visszhangja támadt mindenfelé.

Felsőbb körök is magukévé tették már az ideát, a mozdonyvezetők is hajlandók egy nyári mulatságot keresztültáncolni a japán-park érdekeiben, sőt a héten érkezendő mozgósínház tulajdonosa is egy este bevételét erre a célra szánta.

Most tehát jöjjenek a gyűjtőivek s hisszük, hogy rövidesen együtt lesz az az ötezer korona, mely ennek a reális felkérésű és berendezésű parknak elkészítéséhez szükséges.

Örömet áldozunk — úgy hiszem — valamennyien, mert egy ilyen sétakertnek, illetve kiránduló és üdülőhelynek hiányát szerfelett érezzük.

Én részemről örömmel segítem elő a japán-park ügyét, sőt úgy óhajtanám, ha már a közönség rendelkezésére állana.

Ha a végzet úgy akarja, a fáradozást rövidesen siker koronázza s bárha mindnyájan fogunk abból valamit magunkénak vallani, az érdemet annak az egy fáradozó és önzellen férfiúnak kell tulajdonítanunk, akié az eszme volt, — Göttmann Bódognak.

Egy olvasó

Magyar vas- és fémipar-kiállítás.

Gazdáink és iparosaink figyelmét ismételve felhívjuk a Magyar Vas- és Fémipar Nemzetközi kiállítására, amely május 5-án fog Budapesten megnyitni Nagyjelentőségű lesz ez az ipari esemény. A legjelentékenyebb magyar iparág, a nemzeti életérők egyik gazdagon buzogani kezdő forrása, a vas és fémipar fog ünnepi ruhát öltetni, hogy megmutassa Budapestnek és az országnak, hová jutott el a maga erejéből eddig és hogy mit várhat tőle a nemzet előrehaladása, holdogulása, vagyonosodása, ha kicsinyek és nagyok támogatói érdeklődése és szeretete fölkeresi és melléje áll.

Igen, Magyarország fővárosában nagy esemény készül, mely nemcsak a jelen szempontjából fontos, de emlékezetes lesz abban a törekvésben is, mely Magyarország jövőjét akarja minél biztosabb alpra fektetni, azokkal a súlyos föladatokkal szemben, melyeket nemzetközi állásunk nemsokára rákér. . . . Abban a harcban, melyet az ország boldogulásáért és virágzásáért a megélhetés egyre súlyosodó föladatainak hétéftű sárkányával meg kell napról-napra vívni, nem lehet közönyös senkire, aki hazánk sorsát szíven viseli, hogy az Iparcarnokban rendezendő kiállítás mennyiben lehet alkalmas arra, hogy a nemzet vagyonosodásának új forrását nyissa és mélyítse meg, ráirányítván a magyar vas- és fémiparra mindenek intenzív érdeklődését.

Ma a gépek jóvoltából az egész Földön 126 millió loerő áll az ember iparkodásának szolgálatában s a gépeknek köszönhető, hogy ma egy oláh parasztság gazdagabb és művészibb szövésű ruhaanyag felett rendelkezik, mint valaha a bizanci császárok felesége és a közönséges alföldi kubikos kényelem tekintetében jobban el, mint egykor élt Nagy Károly, a hatalmas középkori császár, aki durva medvebőrön aludt, füstös, sötét ágyasházban lakott, kézzel evett, gyertyának vagy petróleumlámpának híret sem ismerte és durva, dacos, ökörszekeren utazott hatalmas birodalmában.

Egyik jeles szakférünk, Serényi Gusztáv mondja: A magyar és a vas eddig is jó barátok voltak. Kettejükben sok a közös tulajdonság. A magyar is, aszerint, ahogyan vele bannak, acélla tud meredni, avagy eugedelmeskedő lágyágban olvad föl. Bennünk is vannak szívós, kemény és dacos tulajdonságok. Azonkívül ez volt éppen az az iparág, amelyben évszázadokon át a magyar faj tudása és izlése több formában megnyilatkozott. A magyar géniusz ihletéséről beszélnék világszerte azok a vasműipari tárgyak, melyek Budapest, Bécs, Berin, Páris, München és Frankfurt legelső műhelyeiből, a kapós magyar fémiparos ügyes keze alól kikerültek. Azok a remek vasmunkák, melyek a lakatoságot például a művészet rangjára emelték, bizonyítják, hogy ezen a téren tudás, ötletesség és izlés dolgában nem igen versenyezhet velünk más ország fia s ez arra int, hogy ezt az iparágat minden erővel fejlesszteni és a boldogulás eszközeivel a sikerhez eljuttatni nemzeti föladat.

Biró Ármán, a kiállítás igazgatója állí-

komoly erőkötésű s legelőre-váltó-
vesét, valamint a kiállítás életrevalóságát bizonyítja, hogy a kiállítás sikere teljesen biztosítva van. Négy száz kiállító jelentkezett az összes ipari államokból. Nemcsak az Iparcarnok lesz tele érdekes és praktikus vas-, fém- és ipari újdonságokkal, hanem az Iparcarnok mellett fölépített öt külön épület is. Főérdekesége lesz a kiállításnak, hogy az összes kiállított gépek üzemben lesznek, részben vilamos-erő, részben motorok által hajtva.

A kiállítás rendezése örvendetes abból a szempontból is, hogy a magyar vaskereskedők, magyar vas-, fém- és gépárosok önálló munkája. A nagyközönségnek pedig a kiállítás alkalmával nemcsak érdekes látványosságban lesz része, de tanuja lesz egy nagyra hivatott ipar- és üzletág komoly demonstrációjának, mely az ipari és kereskedelmi függetlenségünk felé való fokozatos haladás eszméjét a magyar közönség tudatában megerősíti.

Az állatvédő egyesület tevékenysége.

Göttmann Bódog fáradozásai nyomán városunkban három évvel ezelőtt megalakult az állatvédő egyesület. Ezen idő alatt az egyesület máris szép sikereket tud felmutatni, pedig az a három év oly rövid. Kis idő, hogy akkor sem csodálkozhatnánk, ha a sikereknek kézzelfogható bizonyítékai nem volnának. Most, hogy a megalakulástól számított három év, ameddig a belépett tagok kötelezettséggel vállaltak, elműlik, az egyesület újabb felhívást intéz eddigi tagjaihoz a további támogatásért és új tagok szerzéséért. E felhívást mely egyszerűs mind az eddigi sikerekről is beszámol, teljes terjedelmében alább közöljük:

A Czeldömölk és Vidéke Állatvédő Egyesület Tisztelt Tagjaihoz!

Midőn állatvédő egyesületünk az 1908 évben 3 évre megalakult, célul tűzte ki maga elé, hogy minden állatot, mely a mezőgazdaságban és kertészelben közvetve vagy közvetlenül az embernek segítő munkatársaul szegődhetik, védelemben részesítsen. Ez okból küzdött egyesületünk a lefolyt három év alatt az oktan állatkinzás ellen. Hasznos madarainkat úgy igyekezett vidékünkön elszaporítani, hogy téli időben etette őket, tavaszi és nyári időben pedig — fészkelő odvak kifüggesztésével — a fészkelésre kedvező alkalmatosságot adván nekik.

Hogy egyesületünk a kitűzött célt elérte volna, nem állítjuk, de nem állíthatjuk, mert hiszen ahhoz évtizedek kellene, hogy e téren az elért eredmények szemmel láthatóan mutatkozzanak. Azt azonban mindenkinek el kell

mondani, hogy a cinkék állomány

gondozásban részesítjük. De abban is törekvéseink elismerését s egyesületünk további fennállásának szükségességét látjuk, hogy sikerült a nagy közönségnél az állatvédelem, különösen a madárvédelem iránt az érdeklődést felkelteni.

Akkor válnék azonban egyesületünk működése az egész vidékre áldásossá, ha minden gazda, minden kerttulajdonos egyesületünknek tagjaivá lenne. Az áldozat oly csekély, hogy még a legszegényebb viszonyok között élő ember is könnyen áldozhat ennyit nemes célú egyesületünk áldozatára. Hisz az évi tagsági díj csak 2 korona.

Ha minden egyesületi tag csak egy új tagot nyer meg egyesületünknek, akkor már a jövőben eléggyszer annyit fordíthatunk céljaink elértésére. Ezt pedig csekély fáradság mellett könnyen elérhetik tisztelt tagjaink, ha meg vannak győződve egyesületünk közhasznú működéséről. És akkor nem fogják sajnálni fáradságukat, amelylyel az új tagok gyűjtése jár.

Ezért fordulunk egyesületi tagjainkhoz azon kérelemmel, sziveskedjenek egyesületünket új tagok gyűjtésével határozottan támogatni!

Egyesületünk területén fekvő minden község részére csatolunk egy-egy taggyűjtő ívet és kérjük azon tagtárs urakat, kinek a címére az érkezik, legyen szives azt úgy a régi tagokkal, mint a megnyerendő új tagokkal aláírni és azután legkésőbbben a jövő hó (május) 20-ig az egyesület elnökéhez beküldeni. A posta-portót szívesen megtérítjük.

Együttal igen kérjük azon t. egyesületi tagokat, kik a mult évi közgyűlésen taggyűjtő íveket fogadtak el, sziveskedjenek azokat az elnökség címére minél előbb szintén visszaküldeni.

Az első három év folyó évi június hóban letelik. A három évre vállalt kötelezettség megszűnik. — Mindazokat azonban, kik kilépésüket az elnökségnél írásban be nem jelentik, alapszabályszerűleg továbbra is tagoknak fogjuk tekinteni. Kérjük is őket ne sajnálják továbbra is meghozni azt a csekély áldozatot, melyre egyesületünknek fennállhatása érdekében ezután is oly nagyon szüksége van.

Végül köteletségünknek tartjuk a tisztelt tagtársakat értesíteni, hogy a mult tél folyamán azért nem tudtunk fészkelő odvakat kiosztani, mert a fészkelő gyár leégett és a megrendelt 130 darab odut nem tudta szállítani. Az új gyár nem a régi helyén, Baranya-Kárászson, hanem Debrácenben építettett fel. Állami felügyelet alatt fog működni. Üzemét rövid idő múlva megkezdí és azután szállítani fogja a megrendelt fészkelő odvakat.

Czeldömölk, 1911. április 18-án.

Szórady Dénes
titkár.

Göttmann Bódog
elnök.

A verőfényes ünnepi tájon
 All egyedül egy lombos hársfa.
 Alatta állok s andalga fájón
 Nezek a szerte pompázó tájra.

Messze távolból egy fehér torony
 Hiva int felém; menjek el hozzá
 A lelkeket most is, amint egykoron,
 A boldogság szép mezeibe vonná.

A fehér-házak mind körülöm
 A boldog-ágot lehelnék belem . . .
 De nem vehetek részt az örömben,
 Torony! ne ints hát hívóan felém!

Megszakad szívem nagy fájdalomba,
 Ha hallom e lány hívó szöveget,
 De köve vagyok e himes tájra,
 Övargra, mint virág fonnyadok.

U. F.

Krónika.

A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara mult heti teljes ülésén Sente Imre kamarai tag indítványt terjesztett be bortörvényünk revíziójának tárgyában. Indítványozó hivatkozik arra, hogy a magyar kormány az Ausztriával 1907 ben kötött vám- és kereskedelmi szerződés alapján kötelezettséget vállalt, hogy új bortörvényt fog alkotni, a mely legalább oly szigorú intézkedéseket tartalmaz, mint az 1907. évi osztrák bortörvény. A magyar kormány, folytatta Sente, nemcsak eleget tett ezen elvállalt kötelezettségének, hanem szigorú dolgában fölösleges és megokolatlan módon túlzarmyalta az osztrák bortörvény szigorának mértékét, a nélkül azonban, hogy a különleges magyar érdekek kellő gondozásban részesüljenek. Utal azokra a korlátozó és tilalmazó rendelkezésekre, a melyeket a magyar bortörvény az okszerű borkezelés, a szeszezés és a csomageborok készítése tekintetében tartalmaz. Azután hosszasan bizonyítja, hogy a bornyilvántartás kötelezettsége szükségtelen, célszerűtlen és dehonosztáló. A kormány ezzel csak újabb és nehezebb terhet hárított a magyar bortermelőre. A borkönyv vezetőségnek terhes kötelezettségével olyan feladatok elé állította a borkereskedelmi érdekeltiséget, a melyek üzletvitelük megbénítására és a borkereskedelem folytatásától való elkedvetlenedésre vezettek. Ausztriában a borkönyvvezetési kötelezettség ismeretlen és ezért máris több tökéletes és reputációjára nagy helyező cég a Lajtán túlra helyezte át üzletvitelét. Végül behatóan ismerteti a pezsgő- és habzóbor közti különbség elmosódását Ausztriában és folytatásában arra az eredményre jut, hogy az osztrák bortörvény egészíttesék ki a pezsgő- és habzóbor forgalmának szabatos megkülönböztetésével és azzal a kényszerintézkedéssel, hogy egy a pezsgő- valamint a habzóborát a palackokon ilyenek gyanánánt jelöljék és hogy a címkéken, valamint a dugókon a gyáros neve és a gyártás helye is föl legyen tüntetve. Sente Imre kamarai tag indítványát, hogy a budapesti kereskedelmi és iparkamara *indítson az összes kamarák és borkereskedelmi érdekeltjeinek bevonásával országos me*

seinek egyenlősítése, illetve a két törvény szigorának egyforma mértékre való leszállítása érdekében, a kamara teljes ülése *egyhanguan elfogadta* és szakértekezlet összehívását rendelte el.

A mexikói forradalom kitörése óta már nem egy hír érkezett, a melyet nálunk nehezen lehet megérteni. Különös hírek, érthetetlenek az európai embernek, a ki mindenütt

hoz. A mexikói fölkelők, a kiknek pedig mindig csak sikereikről szolt a hír, nagyszertű ujtásokkal állottak elő. Legutóbb — bizonyára emlékeznek még reá — ütközetet vívtak nagy közönség szemeláttára, a kik közbeszólásaikkal bátorították őket és szinte olyan színben tünt föl a dolog, mintha valami-mozgófénykép-színház élelmes képviselője állította volna be ezt a nevezetes ütközetet, hogy eredeti csatafölvételekkel szórakoztassa a világot. Most ismét érdekes hír érkezik a mexikói csatamezőkről. Newyorki távirat jelenti, hogy hétszáz mexikói fölkelő Neri Margitot, egy tábornoknak tizenhét éves leányát választotta meg vezérül. A leány maga intézi a harcokat. A mit még elmond a távirat, ugy hangzik, mint egy »jó parti« beajánlása. Ime: A leány gyönyörű szép, több nyelven beszél, kitűnő lövő, bravurosán lovagol és nagy vagyona van. Persze, ha ilyen vezérek állanak a fölkelők élén, akkor bizony hiába akarják őket legyőzni a kormánycsapatok!

Egy bécsi tudós, Wagner professzor állítólag megdöbbentő fölfedezést tett. Kitalálta a hülyeség gyógyítását, ráakadván arra a medicinára, amelynek a segedelmével fejlesztendő alatt akadémiussá műveli akár a leghüdöttebb elméjű kretint. Ez a medicina a pajzsmirigy kivonata, amiből, ha 1 bizonyos adagot bevesz, filozófussá lesz minden hülye. Ha pontos statisztikát vezetnének róla, hogy ezen a földön kik boldogulnak jobban: a zseniális emberek-e, vagy a kretinek? mi ártott meg több embernek: a kiváló elméje, vagy az elméje gyöngye volta? kik csináltak sürűben kariert: a bölcsék-e vagy a bárgyúak — föltétlenül kideríthető, hogy nem a kretinség az, aminek a legnagyobb sürgősséggel van medicinára vagy kikutatásra szüksége. Az elmés emberek a maguk vigasztalására kitalálták azt a tréfát, hogy a hülye emberekre azért van szükség, hogy az okosak boldoguljanak. Ez megjárja vigasztalásnak, jó ötletnek, de nem áll meg igazságnak, mert a valóság éppen nem az, hogy az okos emberek olyan nagyon boldogulnának ezen a földön. Hiszen, ha csakugyan így lenne, akkor Wagner professzort csakugyan megilletné minden hála és minden elismerés a találmányért; de ennél sokkal valószínűbb, hogy ha csakugyan akadnak, akik követik a tanácsát és kenyérre kenve eszik a pajzsmirigyben lakozó bölcsesség-kivonatot, átkok zápora zudul a fejére, mert ki fog derülni, hogy derékban tört ketté egész csomó gyönyörűen indult kariert.

Magyarországon az 1908. évben 16.547 elemi iskola volt (ezek közül csupán 2.336 állami), ezzel szemben ugyancsak 1908-ban

országban. Arrig általában minden kétszázötvenkét lélekre jut egy italmérés, addig elemi iskola csak minden ezernyolc lélekre! Aránylag tehát éppen negyzer annyi az országban a kocsmák, mint az iskola, ahol az ifjúság öntudatát gondolkozási képességét fejlesztik. Elvégre: iskolára nincs feltétlen szüksége az államnak! Elélhet az ország népe: kultura nélkül is. A kultura növesztéséből nem lehet előteremteni még egy fia Dreadnought költséskorcsmák száma-csökkenne, csökkenne az alkoholfogyasztás is és ezt már megérezné az állam.

Gábel Gyula székesfővárosi tanító, az ismert pedagógus, folyamodást adott be a képviselőházhoz, a melyben az 1888. népiszkolai-törvény egy fontos szakaszának módosítását kéri. Tapasztalataira hivatkozva, a törvényhozás intézkedését óhajtja arra nézve, hogy az iskolakötelezettség ne a gyermek hatodik, hanem hetedik életévének betöltése után kezdődjék. Ideges korunkban szinte napról-napra satnyul a nemzedék; ezelőtt 50 évvel a sorozás is tizenkilenc éves korban kezdődött, má már huszonegy éves korban. Az analfabéták nagy számát is az magyarázza, hogy a falusi hat éves gyermek nem alkalmas a tanításra. Ha a gyermek hét éves korában kerülne az iskolába, esetleg egy esztendő alatt végezhetné a két első osztályt és így nem vesztené időt. Az egy megtakarított év eredménye fölré husz évi sportolás hasznával. Az új rendszer lehetővé tenné a hatosztályú elemi iskola helyett az ötosztályú elemi iskolát. Gábel Gyula javaslatait az Izabella-utcai elemi iskola tanítótestülete is magáévá tette.

Emlékek.

Az emlékeimet rakosgatom most . . .
 Fonnyadt virágok, egy-egy kis levél,
 Selyemkendőbe rejtett néhány hajfűrt:
 A multakról tündérrégét mesél.

Elém varázsol egy kicsike házat,
 Melyet virágos kert övez körül;
 Nagy néma tájat, mikor csendes éj van
 S a hold mosolyg a ködfelhők mögöl.

Látlek, amint titokban mellém surransz
 És ajkad ajkamra csókot lop;
 Érzem keblednek lázas pihegését
 Mig rám fonódik reszkető karod.

Megcsendül újra fülemben az eskü:
 »Szerettek! Édes! A tied leszek,
 Hisz nélküled ugys megálnék, érzem.
 Hívj bárhova és én veled megyek.«

Meredten bámulok magam elébe,
 Szemem megakad a fonnyadt virágon
 És lassan-lassan mulik a varázslat,
 Eszembe jut, hogy az élet csak álom.

Feledve vagy . . . És mégis amig busan
 Az emlékeimet rakosgatom:
 A hajfűrtöt, levelet, a virágot
 Zokogva könnyeimmel áztatom.

NOVÁK PÁLI.

Pápan e hó 25 én egy középiskolai igazgatói értekezlet kezdődött, melyen a győri tankerületből mintegy tizenkét igazgató és számtalan tanár vesz részt. Targy: a középiskolai oktatás reformálása.

Ezen alkalomra Sarudy György pápai gimnáziumi tanár **„Demokratikus közoktatás-címvel** egy érdekes és megszívlelendő tanulmányt írt, melyben rámutat azokra az okokra, mik a tanuló ifjúságot a gimnázium felé terelik, a szakiskoláktól pedig elterítik. Szerinte a szakiskolákat gyökeresen kellene reformálni és pedig demokratikus irányban és szellemben. Az ily iskolákban, melyek eddig ugyszólván **„cselédképzők** voltak, lehetővé kellene tenni a feljebb való lépést egészen az akadémiaig, míg a tudományegyetemig. Ez az állapot aztán tömegesebben vonná magához a tanulókat, a gimnázium ifjúságának száma pedig egyötödnyre redukálnék.

Fejtegetései igen ügyesek és meggyőzőek. Ha egy példát említünk fel, egy, a jelenben létező állapotot, meggyőződhetünk róla, hogy Sarudy tanár helyes nyomon jár: A nagyvárosi gimnázium első osztálya három teremben oszlik meg s így tulajdonképen I/a, I/b és I/c. osztályokból, vagyis mintegy 200 növendékből áll. Ezek nagy része a szellemi képesség hiánya miatt lassanként kimarad, de ekkor már eléri azt a kort, midőn derogál egy új pályát, mondjuk ipari vagy kereskedői pályát választani. Ezekből lesz aztán a szakértelem nélküli szellemi proletárság. Míg ha ugyanez az eset állana elő a szakiskolák növendekéinél, nyert képzettségüket es tudásukat értékesíteni tudnák s mindig érhetnének el olyan pályát, melyen a maguk erejéből meg tudnának élni. A gimnáziumi ifjúság alaposabb kiképzést nyerhetne a magasabb tudást igénylő felsőbb pályához, viszont a tehetséges szakiskolai növendék, feltéve, ha a nyelveket itt is tanítanak, szintén feljuthatna a képzettség ezen magaslatáig.

A mű kiérteszkedik továbbá az érettségi vizsgálat módosítására is s minden egyéb apró részletekre, mik által a közoktatási probléma teljes megoldást nyerne.

Az igazgatói értekezlet e javaslattal most behatóan foglalkozik s ha az abban kifejtetteket elfogadják, rövidesen az országos közoktatásügyi tanács elé kerül.

Szomorú nóta.

Beszélik, hogy menyasszony valaki.
Nevét e hír oly haikán mondja ki!
S amit az emberek beszélnek,
Mégis remegve hallom én meg.

Csak egy leányról esik itt beszéd,
Kinek oda ígérték a kezét...
Hogy e hírről sugnak, beszélnek
Mintha engem temetnének

NAGY LAJOS.

Személyi hír. Dr. Hajdu Tibor pannonhalmi főapát április 24-en este a helybeli bencés-rendház látogatására városunkba érkezett. A tudós főpap másnap este Pápára utazott

Az új főudvarnagy. A király az elhunyt Cziráky Béla gróf főudvarnagy utódjául Zichy Ágost gróf v. b. t. tanácsost nevezte ki. A főudvarnagi hivatal igen fontos állás. A főudvarnagy ugyanis a királyi családban, annak törvényei szerint mint bíró szerepel.

Előléptett állomásfőnök. Kelemen Tivadar, állomásunk főnökét a máv. igazgatósága a VI. fizetési osztály 2. fokozatába léptette elő.

Középiszkolánk ügye. Folyó hó 16-iki számunk vezékcikkében egy kissé megbolygatott középiszkolánk létesítésének ügyét. Ugy látszik, kissé hangosan beszélünk, mert a még nem született csecsemő felébredt csendesen szendergő álmából s a szerdai képviselőtestületi gyűlésen ébrenlétéről adott tanubizonyítást. Szóval szőnyegre került az iskola kérdése s most már sokan belátták, hogy a cselekvés idejét nem lehet tovább halasztani. Az indítványt dr. Porkoláb Mihály tette s lelkes támogatója dr. Pietmits Ferenc lett. A tárgyhöz egyébként dr. Möriz Dénés és többen is szóltak s végül nagy lekésedéssel járultak dr. Pietmits amaz ajánlatához, hogy Ostffy Lajos orsz. gyűlési képviselő vezetésével deputációval járulnak gróf Zely János vallás- és közoktatásügyi miniszter elé, kérésük a hozzájárulást és támogatást. Hisszük és reméljük, hogyha városunk az iskola céljaira az ingyen telket, épületet és némi évi segit séget nyújt, a rövid időn belüli megvalósításnak semmi akadálya sem lesz.

Elhunyt úrnő. Özv. Koltai Vidos Dánielné szül. Koltai Vidos Alojzia tegnapi délután fél 4 órakor 92 éves korában végelgyengülésben Czeldömölkön elhunyt. A megboldogultat május 1-én délután 3 órakor Merseváthon helyezi örök nyugalomra a családi sírboltban. Özv. Anyos Lászlóné K. Vidos Benő és K. Vidos József földbírtokosok az elhunytban édesanyjukat gyászolják.

Buzaszentelő. Mult kedden, Szent Márk napján, volt a kath. egyházban a szokásos évi buzaszentelés. Czeldömölkön a reggeli fél 7 órai mise után vonult ki a körmenet az új temető mögött levő buzatáblához, ahol Bán János plebános ünnepélyesen megáldotta a vetéseket. A körmenetnek bár kissé hűvös, de amugy igen kellemes idő kedvezett.

Szt. György napja a kath. legényegyesületben. Mult hétfőn volt Szt. György napja. Ez alkalommal a kath. legényegyesület előző este szerenáddal lepte meg alelnökét: Takács Györgyöt, ki a közönségre meghatóttan válaszolt, igérvén, hogy mint eddig, ezután sem fog elzárkózni a kath. fiatalság elől és szeretettel vesz részt mindenkor az egyesület felvirágztatásában.

Járási utónyi és mezőgazdasági bizottsági ülés. A járási-utónyi és mezőgazdasági bizottság rendes évnegyedi ülését május hó 2-án délelőtt 10 órakor fogja megtartani a főszolgabírói hivatalban.

A jegyző és járási számvető harca.

törvényszéknél hamis vád miatt feljelentést tett Bisztritsány Aladár volt egyházaskeszei jegyző ellen, akit a vádtanács vád alá is helyezett. Hétfőn volt ebben az ügyben a tárgyalás. Bisztritsány kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek és kérte a valódiság bizonyításának megengedését. A bíróság a kérelemnek helyet adott és elrendelte a bizonyítást, illetve a bejelentett tanúk kihallgatását. Ezen határozat kihirdetése után Mersich

vizsgálását, de a bíróság e kérés teljesítését megtámadta. Azt tartjuk, meddő kísérlet is lett volna.

Jóváhagyott alapszabályok. A Mozdonyvezetők Otthona alapszabályait a belügyminiszter jóváhagyólag visszaküldötte.

Mozdonyvezetők nyári táncvigalma.

A fecskek alig érkeztek meg, máris egy nagyszabású nyári táncvigalomra való készülődés híre érkezett hozzánk. Ugyanis arról van szó, hogy a mozdonyvezetők táncmulatságot terveznek, melynek terjedelme és fénye a februári balát is felül fogja múlni. A tiszta jóvedelem harmadrészét a városunkban létesítendő japán-park céljaira adják, míg a hátralévő rész egyenlő arányban saját Otthonuk és a vasutasok kebelében fennálló temetkezési segélyegyletre esik.

Fagyalt az Újkávéházban. Kenesei

Dezső az Újkávéház tulajdonosa, tekintettel a beállott melegebb szezonra, megkezdte a fagyalt és jegeskávét előállítását. Készítményeit nemcsak kávéházi vendégeinek adja, hanem megrendelésre házhoz is szállítja.

Mozgó-színház városunkban. A héten

egy terjedelmes és minden tekintetben magas színvonalon álló vitograf mozgószínház-vállalat érkezik városunkba s szombaton már meg is kezdő előadásait a vásártéren emelendő hatalmas csarnokban. E moznak nevezetessége főként abban rejlik, hogy a bemutatott képekkel párhuzamosan magyarító felolvasás is tartatik s így miként a budapesti Uránia-színház publikuma, a képekben bemutatott események minden részleteit megértjük. A sátorcsarnok ezer látogató részére készül s a világítás szükségos villamos aramot saját telepükön fejlesztik, a zenét pedig hatalmas zongora-automata szolgáltatja. Minden nap új műsor kerül bemutatásra, közötté három drámával és színes, fantasztikus képekkel. Megemlítenednek veljük, hogy a szombati első előadás szenzációsnak ígérkezik, mert ekkor fog bemutatattani az egész estét betöltő 2000 méteres **„Perditák ötleke** című szociológiai életkép, mely a budapesti Apolló-színházban oly hosszú időn át felemelt helyárrakkal adatott elő. A mersékelt helyárrak 70, 40 és 20 illó lesznek.

Csendőreink nyugdíjügye. Nem régen mi is említettük lapunkat, hogy a pénzügyőri altisztek nyugdíjügye rosszabb, mint más állami alkalmazottaké. Hasonló rossz sorsuk van a csendőroknak is, akiknek pedig a szolgálatuk még terheesebb, mint a pénzügyőroké. A csendőrséghez csak a katonaiszolgálat után lehet bejutni 24—25 éves korban s így annál kevesebb olyan ember akad, aki 40 éves szolgálatot tud fölmutatni. Valami jobb ellátást biztosító javaslat állítólag már készen van. Csendőreink megérdemlik, hogy róluk az állam

Kertmegnyitás. Özv. Bálint István

7-én nyitja meg ciganyzenével és különféle ünnepekkel. A megnyitáson kitűnő borok és izletes ételek lesznek szolid áron kiszolgálva. Belépődíj nincs.

Mérnöki iroda. Mocsy G. Miklós okl. mérnök, a Marcalvölgyi vizitársulat mérnöke, mérnöki irodáját Cseleddömőkön a Kossuth Lajos utcai Hónig-házban megnyitotta.

A Delta diadala. A „Delta” kerítkezésre alkalmas elsőrendű sodronyfogat Ezt a „Delta-

Kollerich Pál és fiai gyártják s szállítják. A „Delta” egyetlen szegéllyel ellátott bekerítéshez alkalmas anyag, mely kifeszítés után teljesen sima, erős, alakját nem változtatja. Azért a legkeresettebb sodronyfogat. Különösen alkalmas szőlő, gyümölcs és konyhakertek, gazdasági udvarok bekerítésére, legbiztosabb védelem vadkárk ellen. Két minőségben és 6—6 féle huzalvastagságban kapható különféle szélességekben. Kimerítő ismertetéssel és mintákkal, árjegyzékkel készségesen szolgál: **Kollerich Pál és fiai** első magyar sodronyszövet, fonat és szitaárugyára, Budapesten, IV. Ferenc-József rakpart 21.

Tanítói díjlevél. Az 1907. évi 27. t. c. végrehajtására kiadott Utasítás 19. §-a értelmében minden iskolafőtartónak már 1910. évi júl. 1-ig kötelessége lett volna minden tanítója részére az új törvényben kördíjrt díjlevelet kiállítani. Ezt minden tanító joggal követelheti, de követeli most a törvény is, mert a miniszter a 144.000/910. sz. a kelt rendelkezéssel a tanítói javadalmak újraértékelését elrendelte. Ezért kell beadni az új díjlevelet is.

Triesti általános biztosító társulat (Assicurazioni Generali) Budapest, V., Dorottya utca 10. és 12. A „Közgazdaság” rovatában közöljük a Triesti általános biztosító társulat (Assicurazioni Generali), a legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb biztosító intézetünk mérlegének főbb adatait. Teljes mérleggel a társulat mindenkinek, aki e célból hozzá fordul, a legnagyobb készséggel szolgál. Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítmány-, üveg- és betörés elleni biztosításokat. Körvétel továbbá: jégbiztosításokat a Magyar jég és viszontbiztosító r. t., baleset és szavatossági biztosításokat az Első o. általános baleset elleni biztosító társaság, valamint kezességű és óvadékbiztosításokat, eltulajdonítás, lopás, hűtlen kezelés és sikkasztás elleni biztosításokat és versenylovak, telivérek és egyéb értékesebb tenyésztőállatok biztosítását a „Minerva” általános biztosító részvénytársaság számára. — A cseleddömöki ügynökség: Wittmann Adolf, Szágán János, Ujtz András.

Zsaskowszky! Ki ne hallotta volna e nevet? A kath. kántorok ma is kalapot emelnek neki. A híres Tárkányi Zsaskowszky Énekért minden jóra való kath. kántornak birtokában van. Két Zsaskowszky volt: Endre és Ferenc testvérek. Mult vasárnap Nemeszton nagyközönségben fénys ünnepe volt. E napon jelölték meg emléktáblával azt a házat, melyben a község egykori kántora, Zsaskowszky Ferenc, a későbbi híres egéri érseki karnagy, zeneszerző lakott. Ő Árvamegyében Zsaskón született, Nemeszton kántorkodott. Az ünnepe kezdeményezője Párvy Sándor szepesi püspök volt.

A magyar Nemzeti Múzeum Igazgatónője. ezután is felkéri a nagyközönséget, hogy

a vidéke országoszerzte divó hu-véti és pün-
muzeum részére való megszerzésében legyen segítségére. Népeletünk rohamosan halad az elszintelenedés felé, minden nap egy régi szép szokást vált fel az új, egy-egy régi népeleti tárgyunk kerül a lomok közé vagy a tűzbe. Hazánk önműveltségének megismertetéséhez járul mindenki egy-egy olykor nagyon is fontos adattal, aki ezen tárgyakat megmenti s a legilletékesebb helyre a M. N. Múzeum Néprajzi Osztályának beküldi. Ilyen tárgyak

estemplomok, bábok, ábracok, süvegek, ruhák, láncos botok, hangszerek, kalacsok, a regőles szerszámai és kosztümjei, aprószenek napján használt korbácsok, kereplők, ujvéi szokásközhoz fűződő tárgyak, háromkirályi napján használt ábracok, süvegek, ruhák, kardok, stb. Vízkereszt, gyertyaszentelő napi tárgyak. Balázsjáraskor használt páros szentelt gyertyák, farsangi ábracok, ruhák, busójárások és szerszámok Husveti kereplők, hímés tojások. Eljegyzési és lakodalmi tárgyak; u. m. jegykendők, jegyajándékok, vőfénybotok, bokréta, lakodalmi zászlók, vőlegénybotok, vőlegényi és menyasszonyi kődmőnök; menyasszonyi koszorúk, párták. Mindenféle népszokást ábrázoló fénykép, stb. stb. Kérjük tehát a művelt közönséget, kik kérésünket kellőképpen megtányolni tudják, hogy az itt felsorolt tárgyakat, esetleg a fel nem soroltakat is, Múzeumunk részére aján-deköl, esetleg csekély díjért szerzesse be s a M. Nemzeti Múzeum Néprajzi Osztálya (Budapest, Városliget, Iparcsarnok) részére portmentesen küldje be. Gyűjtésünket kiterjesztjük hazánk egész területére s az összes nemzetiségekre is. A Néprajzi Osztály készséggel megküldi az összes érdeklődőknek Magyarország néprajzi felkutatására szerkesztett kérdőívet, ha az illető levelező-lapon hozzáfordul.

Felvétel a tanítóképző-intézetbe. A pápai áll. tanítóképző-intézet I. osztályában a jövő 1911/12. tanévre 10 teljesen ingyenes, 10 féldíjat fizető és 4 ösztöndíjas hely jön tisedésbe. Az intézetben 102 növendék számára borenndezett bentlakás van. A kedvezményes helyek a közép- vagy polgári iskola IV. osztályát szép eredménnyel végzett tanulóknak fogják adományoztatni. Ezenfelül a dunántúli református egyházkerület az e körletből való érdemes fiukat külön is segítse. A teljes díjat fizetők ellátása évi 260 koronába kerül. — A folyamodványok beküldésének határideje május 31. napja.

Függetlenségének századi évfordulóját kiállítással ünnepli meg 1914 ben Norvégia. Dániától ugyanazon évben szakadt el, akkor hirdette ki függetlenségét s akkor szerzett alkotmányt. — Ma teljesen magára, semmiféle segítségben Svéciával vagy Dániával, büszkén kívánja bemutatni Európának, hogy mit termelt a maga erejéből. — Krisztianában lesz a kiállítás, vagy talán a sülső kikötőben, Hovedoe szigetén.

Teljes naplognyitkozás volt tegnap, amely azonban a Földnek csak néhány pontján volt látható, így a Nasszan- és Szamoaszigeteken, a Vavao-szigeteken, ahova az amerikaiak, angolok és németek tudományos expedíciókat küldötték az érdekes jelenség tanulmányozására.

Dániában a nők joga. A mult héten nevezetes esemény történt a kis Dániában. A képviselőház elé törvényjavaslatot terjesztet-

teá arról, hogy ezután a nők is lehessen szavazók, képviselőnek is. Ha elfogadják a javaslatot, ami kétségtelen, akkor már három országban lesznek már nőképviselők. Finnországban Norvégiában már régebben benn ülnek a nők a képviselőházban.

Közgazdaság.**A Triesti Általános Biztosító Társulat**

(Assicurazioni Generali) f. évi mérleg

ik közgyűlésen terjesztették be az 1910. évi mérlegük. Az előtűnk fekvő jelentésből lájuk, hogy az 1910. december 31-en érvevény volt életbiztosítási tőkeösszege 1.106.056,556 korona és 66 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 48.345,893 korona és 5.37 fillérre rúgtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 23.140,354 korona 72 fillérral 327.285,232 korona 15 fillérre emelkedett. Az életbiztosítottak osztályának alapja 6.348,761 korona 59 fillért tesz ki. A tőkebiztosítási ágban, beleértve a tőkőrűveg biztosítást, a díjbevétele 17.126.548,785 korona biztosítási összeg után 29.243,814 korona 26 fillért volt, miből 10.204,691 korona 19 fillér viszontbiztosításra fordított, úgy, hogy a tisztia díjbevétele 18.939,123 korona 07 fillérre ruggott és ez összegből 13.669,865 korona 05 fillér mint díjtartalék minden teherrel menten jövő évre vitetett át. A jövő evekben esedekessé váló díjkötelezvények összege 137.113,154 korona 31 fillér. A betörésbiztosítási ágban a díjbevétele 1.331,117 korona 55 fillérre ruggott, miből levonván a viszontbiztosítást, a tisztia díjbevétele 713,530 korona 19 fillért tett ki.

A szállítmánybiztosítási ágban a díjbevétele kietű 4.562.716 korona 13 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 2.124,936 korona 18 fillérre ruggott. Károkért a társaság 1910-ben 40.729,844 korona 11 fillért és alapítása óta 1.018.074,811 kor. 43 fillért fizetett ki. E kártérítési összegből hazánkra 201.616,256 kor. 21 fillér esik. A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 26.304,585 korona 84 fillérre rúgnak, különösen kiemelendők: az alapszabályszerinti nyereségtartalék, mely 6.300,000 koronát tesz ki, az értékpapírok arányamindagózasára alakított tartalék, mely az ideit átutalással együtt 17.977,207 kor. 12 fillérre rugg, továbbá lelemlitendő a 160,000 koronára ruggó kétes követelések tartaléka és az ingatlan tartalék, mely az ideit átutalással 1.867,378 korona 72 fillért tesz ki. Rézvényenként 700 arany frank oszálék került kifizetésre. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első rangu értékekben vannak elhelyezve, az ideit átutalások folytán 366.829,741 korona 68 fillérről 392.746,965 korona 47 fillérre emelkedtek, melyek következésképpen vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálog követelések 84.633,138 korona 94 fillér. 2. Életbiztosítási költségekre adott kölcsönök 32.702,122 korona 48 fillér. 3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök 4.350,786 korona 18 fillér. 4. Értékpapírok 255.330,660 korona 59 fillér. 5. Követelések államokkal és tartományokkal 9.318,772 korona 15 fillér. 6. Tárcá váltók 601,700 korona 78 fillér. 7. Készpénz és az irántelt követelések a hitelezők követeléseinek levonásával 5.809,784 korona 35 fillér. Összesen 392.746,965 korona 47 fillér. Ezen értékek-ből 80 millió korona magyar értékekre esik. Ezen alkalommal arra utalunk, hogy az Assicurazioni Generali legújabb leányintézete, a „Minerva” általános biztosító részvénytársaság Budapestben a kezességű és óvadék valamint az eltulajdonítás, lopás, hűtlen kezelés és sikkasztás elleni biztosítást, nemkülönben a versenylovak, telivérek és más értékesebb tenyésztőállatok biztosítását vezette be mint új ágazatokat hazánkban.

719/1911. tkv

Árverési hirdetményi kivonat.

A czellömölki kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Rosenthal Testvérek uraujjfalusi lakos, végrehajthatóknak — Gömböcz

István ostfityasszonyfai lakos végrehajtást szenvedő elleni 145 kor. 40 fill. tőkekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a czellömölki kir. járásbíróság területén levő : az ostfityasszonyfai 26. szíjki $\dagger$ 1 sor 199. hrszámú, 88 házszámú, házból udvarból és kertből álló egész ingatlanra 1417 koronában, az o-asszonyfai 312. szíjki $\dagger$ 1 sor 844. hrsz. a naprajáró dűlőben fekvő szántó földből Gömböcz István végrehajtást szenvedő B. 11. alatti 8/12-ed rész illetőségére 98 kor., az o-asszonyfai 486. szíjki 731 3/e/4. hrszámú ingatlanból nevezett végrehajtást szenvedő B. 12. alatti 8/12-ed rész illetőségére 93 kor., az o asszonyfai 506. szíjki $\dagger$ 1. sor 410/5. hrszámú, a méhházaknál levő rét (s szántóföldből végrehajtást szenvedő B. 13 alatti 8/12 rész illetőségére 330 kor., az ugyanezen tkvi $\dagger$ 3. sor 410/24/a. 410/24/c. hrszámú, a méhházaknál levő rétből végrehajtást szenvedő 8/12-ed rész illetőségére 4 kor., az o-asszonyfai 582. szíjki $\dagger$ 1. sor 804. hrszámú ingatlanból végrehajtást szenvedő B. 9. alatti 8/12 rész illetőségére 208 kor., az o-asszonyfai 832. szíjki $\dagger$ 1. sor 947/d/5/b/29. hrszámú, a szőlőben levő szántó s pusztából végrehajtást szenvedő B. 15 alatti 20/24-ed rész illetőségére 131 kor s végül az o-asszonyfai 854. szíjki $\dagger$ 1. sor 772 hrszámú, a naprajáróban levő szántóföldből végrehajtást szenvedő B. 19. alatti 53/210. rész illetőségére 139 koronában ezennel megállapított kikiáltási urban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megnevezett ingatlanok az 1911. évi május hó 22 (huszonkettő) napján délelőtt 9 órakor Ostfityasszonyfa községházánál megtartandó nyilvános árverésen eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsáranak 10% -át készpénzben, vagy az 1881. évi LX tc. 42. §-ban jelzett ártólyammal számított és az 1881. évi november hó 1 én 3333. sz. alatt kelt ig. min. rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. tc. 170. §-a értelmében a háttérpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át szolgáltatni.

A kir. bíróság mint tkvi hatóság.
Czellömölki, 1911. március 10.

BARTHA ak. kir. jbiro.

Azonnárkradó egy**különbejáratu utcai****butorozott szoba****Nagy Pál férfiszabó házában****Czellömölk, Ferenc József-utca.**

**Az a
hölgy**

aki az egészséges bőrápó-lással törődik, főkép a pat-tanasokat eltüntetni, továbbá fehér arcszint és puha bőrt szerezni óhajt, csak **Stackenpferd-Hilfmetel-szappannal** (védjegy: vesszőparipa) mossa magát.
Gyár: Bergmann & Co. Tetschen a E.
Darabja 80 fillért kapható győgytár, drogéria és illa-szer-üzletben.

**KEDVEZMÉNY
LAPUNK
ELŐFIZETŐINEK!!**

**BÉVÁRDY GYULA
RÓZSI**

ÉS EGYEB ELBESZÉLÉSEK
Cummel novella-kötetet adott ki. A mű-nél több oldalra terjedő kötetben egy csomó igen sikerült elbeszélés van, me-lyekben az író megfigyelései, impressiói anyira figyelemreméltók, hogy bátran s a legmelegebben ajánljuk a kötetet kedvezményül lapunk olvasóinak.

Mindenki, aki lapunkra előfizet, meg-kapja a művet, ha ezen igényét valónak kéri s 40 fillér díjat hozzáuk beköldi.

**A mű bolti ára:
2 korona.**

KOVALD PÉTER ÉS FIA

**cs. és kir. szab. kelme- és szőrme-festő, vegytisztító és gőzmosó-gyár
BUDAPEST, VII., SZÖVETSÉG-UTCA 37. SZÁM.**

Megbizói kényelmét szem előtt tartva elhatározta, hogy minden tekintélyes vidéki városban képviseletet létesít és ezáltal modot nyújt a nagyérdemű kö-zönségnek arra, hogy céjét — a csomagolás és postaköltségek mellőzésé-vel — közvetlenül felkereshesse.

Czellömölkön Német Márkus

vette át a képviseletét és a gyár rendes áraiban vállalja az uri-, női- és gyer-meköltönyök, diszítő és butorszövetek, függönyök, kézimunkák, szőnyegek, cipke-és végárak, szőrmeék stbiek vegytisztítását és festését

Ügyszintén ágytollak tisztítását és fehérneműek mosását is.

A nagyérdemű közönséget biztosítva kifogástalan munkájáról és minden-kor méltányos áraitól, szíves jóindulatába és figyelmébe ajánlja a képviseletet és számos megbízatást kér a

Kovald Péter és fia cég.

NAGY PÁL

czellömölkfi férfi-divat terme

Hollósy-tér, az apátsági székházban.

A budapesti szabaszati tanfolyamon elsajátított legújabb szabás szerint készülnek a legkényesebb igényeknek is megfelelő

uri, papi, sport és egyenruhák

jutányos áron.

A divatterem mellett a t. közönség kényelmére

szövetraktár áll rendelkezésre,

hol is a legdivatosabb, jó minőségű szövetek idény szerint

nagy választékban beszerezhetők.

BORSZERTÉ

gyógy és üdítőviz.
A szénsavas ásványvizek
KIRÁLYA!

alkór és vérszegénység ellen pa-
ratlan gyógyszer. Mint üdítő és hűsítő
ital a legelső minden vizek között

Kapható: **GAYER GYULA** utóda
CZELLDÖMÖLK.

és magas jutalék mellett alkalmazunk
vidéki ügynököket sorsjegyek részlet-
fizetésre való eladásához. Havonként
elérhető jövedelem 300—600 korona.

Hocht Bankház Részvénytársaság
Budapest, VI., Ferenclak-tér 6.

**Szőlőoltványok,
és vesszők**

beszerzésére legelőször ajánljuk
a legjobb hírnévnek örvendő

SZÜCS SÁNDOR FIA
bihardiészegi szőlőoltványtermelő cég
fióktelepét **CZELLDÖMÖLKÖN** (Vasm.)
Iroda: Kórház-utca 15.

Képes árjegyzéket tanulságos tartalom-
mal ingyen és bérmentve küld a czell-
dömölki fióktelep. Ezen árjegyzéknek
egyetlen házból sem szabad hiányozni,
mert sok hasznos dolgot tartalmaz, tehát
mielőtt bárki is oltványt vagy vesszőt
venne, elne mulassza ezen árjegyzéket
egy levelező lapon kérni.

**Magastörzsű gyümölcs, ákác
és rózsafa eladás.**

Alma 60, körte 80, cseresznye
60, rózsza kiváló fajokban
80 fillér darabonként.

Ákác sorfa ezre 200 korona.
Gróf Esterházy tisztartósága
Kemenesmagasi.

Jakobi-féle Antincotin-cigaretta-
dobozokban!

Vigyázzon! Csakis a »JACOBI«-jelzéssel valódit!

**Kondor József és Schütz Gyula,
sirkőraktára**

Czelldömölk, a Kossuth Lajos-utcában

Ugy egyszerű, vala-
mint modern, művészi
kivitelű siremlékek-
ben nagy választék

**Villamos erőre berendezett
asztalos műhely.**

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy Czell-
dömölkön, a Ferenz József-utcában levő

asztalos műhelyemet

villamerőre berendezett gépekkel szereltem fel; miáltal képes vagyok
megrendelőimet sokkal olcsóbban kiszolgálhatni.

Elfogadok épület és butormunkákat, azonkívül az asztalos ipar-
keretébe vágó mindenféle munkát, melyet a legpontosabban, gyorsan
és kifogástalanul teljesítek.

Ugy helybeli, mint vidéki szaktársaim munkáikat villamerőre
berendezett műhelyemben előkészíthetik, ami a mai drága munkabér
mellett nagy megtakarítást jelent.

Teljes tisztelettel
BERECZ LAJOS
épület és butorasztalos.

Kiadó lakás.

A Rákóczy-utca 34. számú házban július vagy augusztus hó 1-re kiadó egy modern kényelemmel és izléssel berendezett

urilakás

3 szobával és nappalinnal is használható tágas előszobával, továbbá minden hozzátartozó mellékhelyiséggel és **külön díszes udvarral.** Esetleg az egész ház eladó. Bővebbet az ott lakó tulajdonosnál.

Üzlet megnyitás.

Van szerencsém a t. közönség becses tudomására adni, miszerint **Czellődmőlőkön, a Fő-téren** Gayerfele házban (sarok helyiség)

rőfős- és divatáru üzletet nyitottam.

Miután **Nagypírith** nemes nagyközségben évek hosszú során át mint kereskedő működtem, az egész vidéken kiterjedt ismerettségem által közkedveltségnek örvendek, amit pontos és lekiismeretes kiszolgálás által szereztem meg, remélem, hogy a t. vevőközönség minél számosabb látogatásával fog megtisztelni. Minden törekvésem oda fog irányulni, hogy a t. vevőimet legjobban és legutányosabban kiszolgáljam és ezáltal bizalmukat megnyerjem.

Kiváló tisztelettel
Roth Mór.

Szőlőoltványok

Huszonöt legjobb bor és csemegefajban még negyvenezer darab.

Csabagyöngye!
oltvány és nemes simavesszők.

Európában a legkorábban érő fajszió, drágán fizetett piaci újdonság. Minden kisebb házi kertben is termelhető, lúgasnak is kitűnő faj.

Piros Deleware

negyven hektoliter terem holdanként, melyért irásban jótállok.

Elgyökeresítve minden szőlő simavessző megfahad, erre nézve utasítás mellékeltek minden küldeményhez. - Május végén is ültethető. - Bővebb leírást, színes képeket és arjegyzéket ingyen küld:

NAGY GÁBOR, KÓLY

(Biharm.) posta-, távír- és telefon Állomás.

**„A köztudatba ment át“, hogy csakis
Kállai Lajos motorgyára**

Budapest, VI. Gyár-utca 28.
szállítja teljes jótállás mellett
a lehrnevesebb motorcséplő készleteket.

Fontos figyelmeztetés!

KÁLLAI LAJOS hírneves motorgyára nem vesztesendő össze más **KÁLLAI** nevű céggel.

Singer Ferenc

m. kir. államvasuti óras- és ékszerész

Pápa.

Szállít a legelőnyösebb feltételek mellett bámulatos olcsó áron mindennemű **arany- ezüst- és ékszer-áru**t, valamint fali- és **zsebórákat.** Minden óra, mely nálam vásároltatik, másodpercnyi pontossággal szabályozva van. — Óriási készlet ezüst evőkészletekben, amelyek szigoruan a napi árfolyam szerint lesznek eladva. Arajannalatt és választékkal a legn. készséggel szolgálók

Részletfizetésre is!

ÉPÍTETŐK FIGYELMÉBE!

Mint építés. vállalkozó, működésemet **Sárvár és vidékére** kiterjeszteni óhajtván, e célból **SARVÁROIT** (Villanytelep-utcában) egy **képesített építőmester** közreműködésével

műszaki irodát

nyitottam.

Vállalkozóm az építésnek terén előforduló mindennemű munkákra **szolid kivitelben, jutányos árak és kedvező fizetési feltételekkel.**

Kiváló tisztelettel:—

Günsberger J. Jenő

építési vállalkozó.

Fa- és cstelep: **Keményegerszegén.**